

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Gemeentehuis | Bergvredestraat 10
6942 GK Didam
T | (0316) 291 391
I | www.montferland.info
E | gemeente@montferland.info

Behandeld door: L. Bosch
Ons kenmerk: 25uit00913
Uw kenmerk:
Bijlage(n):

Telefoonnummer: 0316-291656
Behorend bij:
Datum: 25 februari 2025
Uw brief van:

Onderwerp: Zienswijze ontwerp planMER Windbeleid en Regionale Energiestrategie (RES) provincie Gelderland (zaaknummer: 2024-003742 en zaaknummer: 2024-014892)

Geachte heer/mevrouw ,

Vanaf 20 januari 2025 tot en met 2 maart 2025 ligt bij u ter inzage de ontwerp milieueffectrapportage Windbeleid en Regionale Energiestrategie (RES) provincie Gelderland. In het planMER is onderzoek gedaan naar de milieueffecten van wind- en zonne-energie en duurzame warmtebronnen. Daarbij is opnieuw gekeken naar de uitsluitgebieden. Nu het Gelders Natuurnetwerk niet per definitie voor windenergie is uitgesloten, heeft dit geleid tot aanvullende gebieden die ten opzichte van de RES 1.0 in het onderzoek zijn meegenomen. Hoewel er in het planMER geen keuzen worden gemaakt ten aanzien van locaties, wordt dit rapport wel gebruikt voor de gesprekken over de te maken keuzen.

Het ontwerp planMER geeft ons aanleiding om een zienswijze in te dienen. Deze heeft betrekking op de volgende punten.

1. Onjuiste beoordeling Bergherbos in de gemeente Montferland als grootste potentiële zoeklocatie in de Achterhoek (Regionale Aanvulling PlanMER Windbeleid en RES, Regio Achterhoek);
2. Gehanteerde afstanden ten opzichte van woningen geeft een te rooskleurig beeld omtrent de (aanvullende) potentiële zoeklocaties (PlanMER windbeleid en RES provincie Gelderland én Regionale Aanvulling PlanMER Windbeleid en RES, Regio Achterhoek);
3. Geen rekening gehouden met gemeentelijke plannen in de nabijheid van potentiële zoekgebieden voor windturbines (PlanMER windbeleid en RES provincie Gelderland én Regionale Aanvulling PlanMER Windbeleid en RES, Regio Achterhoek);
4. Specifieke opmerkingen ten aanzien van zoekgebied AH 28 (Regionale Aanvulling PlanMER Windbeleid en RES, Regio Achterhoek)
5. Onzekerheid voor inwoners door aanvullende zoekgebieden ten opzichte van RES 1.0

Ad 1) Als onderdeel van de planMER is namens u nader onderzoek gedaan naar zoekgebieden op basis van harde belemmeringen. Het Gelders Natuurnetwerk is geen hard uitsluitgebied voor windparken. Mede gelet op de in het rapport aangehouden afstanden tot woningen komt uit het planMER naar voren dat het Bergherbos ruimte biedt voor 93 kleinere windturbines of 54 grote windturbines. Het Bergherbos is daarmee het grootste potentiële zoekgebied voor windenergie in de regio Achterhoek. Op de kaart van potentiële zoekgebieden valt het Bergherbos daarmee ook direct op. Het Bergherbos vormt het hart van de gemeente Montferland, is cultuurhistorisch/landschappelijke zeer waardevol en heeft een belangrijke natuurfunctie en functie voor recreatie. Plaatsing van windturbines in een bos bovenop een stuwwal heeft direct gevolgen voor vogels/fauna die hier leven. Dit dient meegenomen te worden bij de beoordeling van de vogelgevoeligheid. Voor elke windturbine is bovendien een opstelplek nodig die moet kunnen worden bereikt voor onderhoud en plaatsing van de turbine. Er moeten niet alleen bomen worden gekapt voor de masten van de windturbines, maar ook voor bijbehorende opstelplaatsen. Plaatsing van windturbines bovenop de stuwwal betekent bovendien een zeer hoge zichtbaarheid en visuele dominantie. Uit de beoordeling van het gebied zoals opgenomen in de Regionale Aanvulling PlanMER Windbeleid en RES, Regio Achterhoek volgt (gelet op de afbreuk die wordt gedaan aan de kernkwaliteiten van het GNN, maar ook de inbreuk op de natuurwaarden/soorten door bomenkap, de inbreuk op cultuurhistorie en landschapswaarden, de benodigde ruimte voor opstelplaatsen) enkel een schijnmogelijkheid voor de gesuggereerde ruimte voor windturbines. Dit legt naar ons oordeel (ondanks de negatieve beoordeling op het GNN en landschap) onnodig de focus op dit gebied voor invulling van de taakstelling.

Ad 2) In het onderzoek is uitgegaan van de 47 dB norm bij geconcentreerde woningen als vertrekpunt bij de akoestische beoordeling van de potentiële zoekgebieden. De planMER geeft hiermee naar ons oordeel in de basis een onjuist beeld van de geluidsruimte. De Raad van State heeft eerder geoordeeld dat de 47 dB norm buiten toepassing moest worden gelaten. In de uitspraak Delfzijl gaf de Raad van State het bevoegd gezag mee dat zij ervoor kan kiezen om nieuwe landelijke windturbinebepalingen af te wachten, waarvoor dan eerst een deugdelijke planMER zou moeten worden uitgevoerd, of dat het bevoegd gezag ervoor kan kiezen om zelf gekozen normen te hanteren die moeten zijn voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. De 47 dB norm kadert de zoekgebieden verder, maar geeft niet aan of de potentiële zoekgebieden ook daadwerkelijk haalbaar zijn. Mogelijk worden de aanvullende zoekgebieden als kansrijk aangemerkt welke dat in de praktijk niet zijn. Dit onjuiste beeld wordt versterkt door de wijze waarop wordt omgegaan met verspreide woningen. Dit wekt naar ons oordeel te hoge verwachtingen ten aanzien van de inplaatsingsruimte. De ontwerpnorm van 45 dB is bovendien enkel beoordeeld als een alternatief. Doordat is uitgegaan van de 47 dB norm en te geringe aan te houden afstanden tot woningen geven de potentiële zoekgebieden naar ons oordeel een te rooskleurig beeld van de ontwikkelingsruimte.

In de Regionale Verdieping op het planMER Windbeleid en RES Gelderland_Achterhoek staat op pagina 9 beschreven hoe met woningen wordt omgegaan.

Woningen

Afbeelding 3.1 laat zien dat de aanwezigheid van woningen de voornaamste belemmering voor windenergie vormt in de RES-regio. In de Achterhoek is, naast de aanwezigheid van bebouwde kommen, ook sprake van veel verspreide bebouwing. In het milieuonderzoek is - vanuit het principe 'molenaarswoningen' - gekozen onderscheid te maken tussen 'reguliere woningen' en 'verspreid liggende woningen'¹. Voor reguliere woningen (bijvoorbeeld dorps- en stadskernen) is in het milieuonderzoek een zone van 210 m rondom woningen uitgesloten voor windturbines. Binnen deze afstand levert een windturbine dusdanige geluidbelasting dat deze - ondanks toepassing van mitigerende maatregelen - op voorhand niet haalbaar is op deze locatie. Voor verspreid liggende woningen² is een minimum afstand van 58,5 m tot woningen gehanteerd. Dit betekent dat de ruimte rondom verspreid liggende woningen in het buitengebied niet op voorhand wordt uitgesloten, maar wordt onderzocht op milieueffecten (waaronder geluid) in het milieuonderzoek in het plan-MER Windbeleid en RES provincie Gelderland.

In het hoofdrapport Windbeleid en RES provincie Gelderland is op pagina 63 het volgende opgenomen.

MER als uitgangspunt voor het onderzoek gekozen om een onderscheid te maken tussen '**reguliere woningen**' en '**verspreid liggende woningen**'. Reguliere woningen zijn alle woningen in de bebouwde kom of woningen die dichtbij andere woningen liggen. Verspreid liggende woningen zijn woningen die relatief geïsoleerd liggen in het buitengebied op geruime afstand van andere woningen en daarmee in aanmerking zouden kunnen komen als molenaarswoning. Dit onderscheid wordt hieronder nader toegelicht.

Voor **reguliere woningen**, alle woningen die niet als 'verspreid liggende' woning worden aangemerkt, geldt dat een zone van 210 m rondom deze woningen is uitgesloten van het onderzoeksgebied. Binnen deze afstand levert zelfs een zeer stille windturbine inclusief geluidreducerende modus een dusdanige geluidbelasting dat deze op voorhand niet haalbaar lijkt. Deze minimale afstand is gebaseerd op het geluidniveau van 47 dB L_{den}, de voormalige norm. Hoewel norm niet langer geldt is het wel een herkenbaar ijkpunt voor onderzoek. Door deze afbakening van het onderzoeksgebied tot een minimale afstand zijn in het plan-MER ook effecten bij eventueel strengere normstelling goed in beeld te brengen. Ter vergelijking, de referentieturbines die in het onderzoek gebruikt worden, hebben bij 47 dB L_{den} een geluidcontour die 255-265 m ver reikt. Dit toont aan dat de gehanteerde 210 m een realistische ondergrens vormt voor afbakening van het onderzoeksgebied.

Geluidcontouren rondom **verspreid liggende woningen** in het buitengebied kunnen in de praktijk minder belemmerend zijn. Zo kunnen woningen onderdeel gemaakt worden van de inrichting (zogenaamde molenaarswoningen) of kunnen bewoners mede-initiatiefnemers worden van het windpark. In beide gevallen kan een windturbine dichtbij een woning komen te staan dan de geluidcontouren (gebaseerd op normen uit wetgeving) in theorie voorschrijven. Om deze speelruimte niet op voorhand uit te sluiten, houdt dit plan-MER theoretisch rekening met mogelijke molenaarswoningen. Dit betekent nadrukkelijk niet dat woningen worden aangewezen als molenaarswoningen. Wel betekent dit dat het plan-MER de mogelijke ruimte rondom verspreid liggende woningen onderzoekt op milieueffecten. Hiermee wordt de ruimte rondom verspreid liggende woningen in het buitengebied niet op voorhand uitgesloten, maar onderzocht op milieueffecten (waaronder geluid) in dit plan-MER.

- woningen die niet binnen 210 m tot een andere woning liggen, zijn aangemerkt als verspreid liggende woning;
- de verspreid liggende woningen bieden mogelijk ruimte voor maatwerk in concrete projecten waardoor een windturbine in theorie binnen 210 m tot deze woningen gerealiseerd kunnen worden. Dit plan-MER wijst bewust geen potentiële molenaarswoningen aan, maar brengt wel het maximale onderzoeksgebied in beeld;
- rondom deze verspreid liggende woningen is een veiligheidscontour van 58,5 m geprojecteerd. Dit is de contour die volgt vanuit externe veiligheid. Deze contour is gebaseerd op een halve rotordiameter van de kleinste referentieturbine in dit plan-MER (ashoogte 120 m)¹. Dit is de theoretisch absolute minimale afstand tussen de windturbine en een verspreid liggende woning;
- de afstand tussen de theoretisch minimale geluidscontour (210 m) en de theoretisch minimale veiligheidscontour (58,5 m) wordt onderzocht in het plan-MER. Dit gebied maakt daarmee onderdeel uit van het onderzoeksgebied, waarbinnen milieueffecten zoals geluid en veiligheid worden onderzocht.

In de Regionale Verdieping op het planMER Windbeleid en RES Gelderland_Achterhoek staat overigens in het overzicht uitsluitingsgebieden dat de 58,5 meter geldt ten opzichte van overige panden in gebruik en niet ten opzichte van verspreid liggende woningen, zoals op pagina 9 van het document beschreven. Is daarmee sprake van een interne discrepantie in het document?

Overige panden in gebruik

Woningen en kwetsbare objecten worden reeds beschermd via de geluidsnorm en veiligheidsafstanden. Voor overige panden, waaronder beperkt kwetsbare objecten, zoals bijvoorbeeld bedrijfsgebouwen, loodsen en schuren, wordt geen overdraai van de rotoren over de panden toegestaan. Hiervoor geldt een afstandsnorm van $\frac{1}{2}$ rotordiameter (58,5 meter en 80 meter).

De ligging van overige panden in gebruik zijn panden zonder benoemde BAG functie.

De veel meer aannemelijke (ontwerp)norm van 45 dB is enkel gebruikt voor een variant in de planMER.

Ad 3) Onduidelijk is hoe u omgaat met lopende gemeentelijke plannen in de directe omgeving van de potentiële zoeklocaties. Ook de gemeente Montferland heeft diverse woningbouwuitbreidingen in voorbereiding in directe omgeving van verschillende potentiële zoekgebieden. Deze zijn niet meegenomen in het inkaderen van de zoeklocaties. Bepaalde uitbreidingsplannen voor woningbouw zijn al in een vergevorderd stadium (uitbreiding ten oosten van Zeddam bij AH 29). Het onderzoek naar nieuwe windlocaties kan er niet zonder meer toe leiden dat voorziene woningbouwuitbreidingen onder druk komen te staan.

Ad 4) Ten aanzien van AH28 ten zuiden van Stokkum wordt specifiek opgemerkt dat de landschappelijke waarde is beoordeeld op 0/-. Deze uitleg volgend betekent dit dat het een verstoorde locatie is. Dit is niet correct. Het zoekgebied ligt in een gaaf broekontginningen landschap. Dit landschap is aangewezen als waardevol in het provinciaal beleid. De landschappelijke waarde moet daarom beoordeeld worden als sterk negatief. De cultuurhistorische waarden zijn beoordeeld op 0. Een deel van het zoekgebied grenst aan een beschermde buitenplaats van nationale betekenis. De beoordeling op cultuurhistorische waarde dient – te zijn.

Ad 5) Er ontstaat opnieuw onzekerheid voor inwoners doordat aanvullende zoekgebieden worden opgenomen ten opzichte van RES 1.0. Er wordt naar ons oordeel bovendien een te ruim beeld geschetst van de inplaatsingsruimte als gevolg van de wijze waarop met gevoelige objecten wordt omgegaan.

Wij gaan ervan uit u hiermee in voldoende mate te hebben geïnformeerd. We zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Montferland

De secretaris,

De burgemeester,

B.F.M. Bootink

H.H. de Vries